

لزوم توجه همزمان به متغیرهای فردی و ساختاری در تحلیل کودتای ۲۸ مرداد

۲۸ مرداد ۱۳۹۹ ساعت ۲۰:۲۷

بر اساس دیدگاه این استاد دانشگاه از نظر طرفداران نظریات کارگزار محور آنچه مورد اهمیت است شخص و توجه به بررسی شخصیت افراد است و عوامل پیرامونی در حاشیه قرار می‌گیرد. در حالی که در نظر ساختارگرایان عوامل محیطی و پیرامونی در مرکز توجه هستند و فرد تنها یک بازیگر در محور واکنش‌های بیرونی است. موضوع مهمی که در تحلیل کودتای ۲۸ مرداد باید مورد توجه قرار گیرد.

در این نشست دکتر جواد حق گو، استاد روابط بین الملل و عضو هیات علمی دانشگاه تهران در رابطه با نوع تحلیل در گفتمان نظریات ساختاری یا کارگزاری و کودتای ۲۸ مرداد اظهار داشت: از نظر طرفداران نظریات کارگزاری آنچه مورد اهمیت است شخص و توجه به بررسی شخصیت افراد است و عوامل پیرامونی در حاشیه قرار می‌گیرد. در حالی که در نظر ساختارگرایان عوامل محیطی و پیرامونی در مرکز توجه هستند و فرد تنها یک بازیگر در محور واکنش‌های بیرونی است.

حق گوبا اشاره به ضرورت بررسی علمی کودتای ۲۸ مرداد گفت: مباحثی که در رابطه با کودتای ۲۸ مرداد مطرح می‌شود بخش عمده این مباحث ذکر رویداد است و ضروری است که در یک نگاه علمی به پدیده تاریخی با استفاده از عینک نظری مباحث متعددی را مطرح نماییم.

وی اظهار داشت: با توجه به نظریه نظام جهانی والرشتاین می‌توان وقایع ۲۸ مرداد را تحلیل نمود و تاثیر ساختار بر عوامل بیرونی را بررسی کرد.

این استاد دانشگاه در پاسخ به این سوال که چه اتفاقی در نظام جهانی افتاده است که کودتایی همچون کودتای ۲۸ مرداد رخ می‌دهد؟ گفت: تداوم رابطه کشورهای شمال و جنوب و یا مرکز و پیرامون و تداوم و بقای کشورهای بزرگ در عقب نگه داشتن کشورهای پیرامونی عاملی برای این کودتا بود.

وی در رابطه با شرایط ایران در زمان کودتای ۲۸ مرداد گفت: در آن دوران ایران در نظام جهانی به عنوان مصرف کننده کالاهای وارداتی کشورهای دیگر و تولید کننده مواد خام برای این کشورها بود و همین موضوع عاملی برای نگرانی کشورهای همپون آمریکا جهت از دست رفتن منافعشان محسوب می‌شد.

حق گودر ادامه ابراز داشت: کنترل کشور مرکز و به تعبیری آمریکا که به عنوان کشور هژمون مطرح بود از احتمال تسری نهضت ملی شدن صنعت نفت به کشورهای دیگر نگران بود و همین موضوع سبب شد تا از طریق کودتا از تسری نهضت جلوگیری کند.

وی افزود: دلایل دیگری همچون ترس از احتمال حضور کمونیست‌ها و پیوستن ایران به کمونیست‌ها نیز عاملی برای دخالت آمریکایی‌ها و ایجاد کودتا در ایران قابل ذکر است.

این استاد سیاست بین الملل ابراز داشت: نهضت ملی شدن صنعت نفت فرهنگ جهانی را به چالش کشید و عاملی برای الگو پذیری کشورهای دیگر از جهت‌ماهنگی نخبگان در یک کشور پیرامونی مثل ایران و تشکیل یک نهضت ملی بود.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/48664/مرداد-۲۸-گودتا-تحلیلی-ساختاری-فردی-متغیرهای-همزمان-توجه-لزوم>